

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 240 P. Negyedévre 7 P.
Évi 14 P. Egész évre 26 P. Egysz. szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

HÍJDUFOLD

Felelős szerkesztő
Vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. neoreg. utca 16
Telefon 23-48. Kladohivatal Kossuth utca 3 szám
Telefon: 21-41

Ma féláru jegynap olvasóinknak az Urániában

A farsang dicsérete

Írta: Kertész Dániel

Szüklátókörű, az élet természetes ízeit izlelni bátortalan emberek sokszor szemérem hányják a nehéz idők őrve alatt a fiatalságnak, hogy „nem illik farsangolni”. Ez az életelene fel fogás szerencsére nem tudja legyőzni a fiatalság túlaradó jókedvét és Vízkeresztől Hamvazó-szerdái a farsang vidám mókái, hevítő táncai és szerelmet fakasztó találkozásai olyan életérzést keltenek fel a szívekben, amelyeknek a megtapasztalása elviselhetőbbé teszi a farsangra következő napok reménytelenül fekete tovasodását.

Amikor egész esztendő keresztül használatlanul roszdásodnak a fiatal magyar életék, amikor nincs alkalom és mód arra, hogy megizleljék a munka optimizmusát, akkor botor dolog vádat kovácsolni a farsang harminchárom napjára, amelyek a szomorú valóság ellenére is képesek a belső erők megereztetésével optimizmust ébreszteni.

Nem véletlenül, hanem örök törvényként áll meg az egész világ a farsangot, mert az embernek szüksége van a vidám napokra.

A farizeusok álerkölcével, a felszínes moralpredikátorokkal szemben meg kell mondani az igazi értékes tisztelete nevében, hogy a farsang és egészséges vágyak kérésében semmi megrovásra méltó nincs. Az elburjánzott prüdséggel szemben pedig idézzük a halhatatlan Debreceni poétát, Csokonai Vitéz Mihályt, aki örökös szólon megírta a Dorottya, vagy a dámák diadala a Farsangon című eposzában a fiatal életöröm dicséretét.

A mai magyar ifjuságnak nagyon szüksége van a farsang harminchárom napjára, mert a rövid farsang után hosszú bört következik: háromszázharminchárom nap, világ és magyar valósággal, munkanélküliséggel, állatlansággal súlyosbítva. Az illetékes tényezők sem tudnak még reményt sem ébreszteni a keserű valóság közepette és a fiatalság napról-napra alkalmatlanabbá válik minden bási eszeledetre.

„Nem lesz abból jó élet-harcos, Kinek az élete kudarcos.”

A költőnek igaza van a továbbiakban is, amikor lépésről lépésre kimutatja azt a folyamatot, amíg a tetterős fiatalság, a szegénység, gond és kudarcok alatt, tehetetlenné válik az élet érdekében vivandó nagy harca.

Ne sajnálják tehát a farsang vidám napjait a fiatalságtól és ne állítsák be tévesen a farsangi mulatózást, hanem gondoljanak a rongyos kurucok idezengő dalára, amely elfelejtí a rongyosságot és szép selyem lódinggal, dali pár pisztolyai küldi mulatni őket: „menjen táncba, ki ki köztünk az ő jegyessel”.

A legfélelmetesebb valósággal szemben is van az önfenntartásnak egy lehetősége: a gáttörő kacagás. Amikor nincs más út, csak a kétségbeesés, vagy a becstelenség, akkor a kacagás elveszi a dolgok súlyát. Dicsérjük tehát a farsangot, hogy a legnehezebb időkben is alkalmat ad arra, hogy minél több magyar fiatal

szabaduljon meg az élet mélységeiből.

A fiatalság nem tud anyagi erőket szembeszegezni a világot nyomorúságha döntő, elfajzott kapitalizmus szervezett erőivel szemben, de szembe tud szegezni egy hatalmasabb erőt: saját fiatalságának a farsang

szabad berkeiben megtapasztalt erejét.

Izsó Miklós megálmodta és megmintázta a magyar táncoló legényt és leányt. Ezek a kis remekművek jutnak eszembe, amikor befejezem ezt a gondolatort és megüzenem a fiataloknak, hogy „menjen táncba, ki ki köztünk az ő jegyessel”.

Elhalasztották a lausannei jóvátételi konferenciát

Az értekezlet meghiusulásának hatása a külföldi sajtóban

Berlin, január 21.

Külföldi forrásokban az a hír terjedt el, hogy a jóvátételi konferenciát elhalasztják. Ezzel kapcsolatosan beavatott helyről közlik, hogy a birodalmi kormány hivatalosan még nem tud a konferencia későbbre halasztásáról. Ujból csak azt hangsúlyozzák, hogy Németországnak ki kell tartania régi álláspontja mellett, mert az általános világgazdasági helyzet veszélyeztetésére való tekintettel haladéktalanul véglegesen meg kell oldani a problémát.

Ezzel kapcsolatosan a Hoover-féle moratórium meghosszabbítására irányuló törekvésekkel szemben politikai körökben utalnak arra, hogy egy második Hoover-év elfogadása már csak azért sem jöhet szóba, mert ez fizetési ígérettel volna egyértelmű. Egy angol lapnak az a jelentése, hogy Németország a birodalmi vasutak adóleveleire alapított jóvátételi tervet készülni javasolni, kijelentik, hogy ez teljesen alaptalan s legből kapott gondolat.

A konferencia elhalasztása

Páris, január 21.

Mint az Havas-noda közli, a brit kormány a francia kormánnyal teljes egyetértésben szánta el magát a lausannei értekezlet elhalasztására. Az elhalasztás oka az, hogy a hitelező hatalmak nem tudják befejezni előzetes tárgyalásaikat január 25-ig.

London, január 21.

A herni angol követ ma közölte a svájci kormánnyal az angol kormánynak azt az elhatározását, hogy elhalasztja a lausannei konferenciát. Castle amerikai h. külügyi államtitkár kijelentette, hogy az Egyesült Államokat nem érinti a lausannei konferencia elhalasztása, amely így kizárólag az európai országok döntésére tartozik. Az Egyesült Államokban — mondotta — továbbra is az az általános fel fogás, hogy Európának kell megragadnia a kezdeményezést a háborús adósságok kérdésében.

Páris, január 21.

A miniszterelnökség a francia népszövetségi delegáció vezetésének

kérdésében ma a következőket közli: Minthogy a miniszterelnök és a külügyminiszter Párisból szándékosan nem távozhatnak el, mutat, hogy továbbá Briand állandó francia népszövetségi delegátust egészszer-

ügyi szempontok akadályozzák. Franciaország képviselőjeként Paul Boncourt szenátor utazik Genfba a Népszövetség tanácsának január 25-én kezdődő rendes ülészekára.

Ausztriát Genfben nem érte csalódás és nem fog moratóriumot kérni

Az osztrák szövetségi kancellár bizakodó beszéde

Bécs, január 21.

Az alsóausztriai tartományi parlamenti tanács ülésén Buresch dr. szövetségi kancellár nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Ausztria nem fogja bejelenteni a moratóriumot. A hosszulejárati állami, tartományi és községi hitelek kamatait és annuitásait Ausztria pontosan tovább fogja fizetni. A rövidlejárati hitelek nézve azonban reméli, hogy hitelmeghosszabbítási egyezményt sikerül kötni.

Az osztrák kormány Genfben feltétlenül szükségesnek jelentette ki, hogy Ausztria gazdasági életének Középeurópában nagyobb mozgási szabadságot nyultsanak. Valamennyi szomszédállammal bizottságokat kell majd létesíteni, hogy megtaláljuk a

közös célra vezető kereskedelempolitikai tárgyalások ésszerű útját. Remélik, hogy a Népszövetség ebben a feladatban segítséget nyújt. Azokról az utóbbi időben a nyilvánosság előtt sokat vitatott szerződésekről, amelyek egyes államokkal való együttműködésre, vagy a dunai konföderációra stb. vonatkoznak, Genfben nem esett szó. Végül megállapította, hogy Ausztriát Genfben nem érte csalódás, amit a tanácskozásoktól remélt, az be is következett. A Népszövetség pénzügyi bizottságában folytatott megbeszélések tekintetében kedvezőnek, a hitelmeghosszabbítási megállapodások tekintetében pedig egyenesen nagyon kedvezőknek mondhatók.

Rövidesen megtartják a német birodalmi elnökválasztást

Berlin, január 21.

Politikai körökben egyre gyakrabban emlegetik, hogy a birodalmi elnökválasztás időpontját a legsürgősebben kitűzik. Beavatott körökben már a legközelebbi hetekre várják az elnökválasztást. Az erre vonatkozó javaslatot a minisztertanács már a következő ülésen megállapítja és azt azonnal a birodalmi gyűlés plénuma elé terjesztik. A korai busvétra való tekintettel könnyen lehetséges, hogy a választást már február 28-án megtartják, legkésőbbben azonban már-

cus 13-án mindenesetre megejtik a választás első menetét.

Kommunista zavargások Berlinben

Berlin, január 21.

Szerdán este a német fővárosban ismét kuzultak a politikai összetűzések nemzeti szocialisták és kommunisták között s két esetben is véres verekedés folyt le. Niederschönhausen elővárosában a kommunisták megtámadták a nemzeti szocialistákat, amikor azok egy gyűlésről távozóban voltak. Vad kizitusa kez-

A lap ára 10 fillér

Porosz szén helyett ma mindenféle hazai szén nagy választékban igen jó minőségben és olcsó árban **Gabányi Sándor utóda** LANG MIKLÓS Debrecen legrégibb cégénél Csapó-utca 28. szám. Telefon 24-49.

dődött, amelyben sokan könnyebben megsebesültek. A rendőrség csak gumibotok igénybevételével tudta a verekedőket szétválasztani és a rendet helyreállítani.

A másik összecsapás a nemzeti szocialisták és a kommunisták között a főváros déli részében, a Bergmannstrasse egyik háza előtt történt. A

házban levő kommunista pártirodából valaki rálőtt az utcán haladó nemzeti szocialistákra, akik közül egyet súlyos comblövés ért. A rendőrök behatoltak a kommunisták párt-helyiségébe és fegyverek után kutattak. A szomszédos házakat is átkutatták és két személyt, akiknél löfegyvereket találtak, letartóztatták.

Ismét megindultak Budapesten a csek-magyar kereskedelmi tárgyalások

Budapest, január 21.
A Magyarország és Csehszlovákia között új kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat a két ország delegációi ma délután ismét felvették Budapesten. Mindenekelőtt eszmecsere folyt az árubehoza-

tal céljaira igényelt devizák kiutalása tekintetében Csehszlovákiában kibocsátott újabb rendelkezésekről, majd pedig ama kérdések vétettek tárgyalás alá, amelyek az eddigi folyamatán még nem voltak teljesen tisztázhatók.

Fehérvármegye közgyűlése csatlakozott Debrecen város törvényhatóságának az állás-halmazások megszüntetése érdekében indított akciójához

Székesfehérvár, január 21.
Fehérvármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén elvetette a békésvármegyei átiratot a titkos választójog tárgyában s egyhanglag határozott azzal az indoklással, hogy nem időszzerű.
Debrecen város átiratát, amely az állás- és nyugdíjhalmazás tekintetében szólítja fel állásfoglalásra Fehérvármegye törvényhatóságát, a törvényhatóság magáévá tette és elhatározta, hogy Károlyi Gyula gróf miniszterelnöknek erre irányuló intencióit és intézkedéseit mindenben a

legnagyobb megértéssel kíséri. Debrecen város átiratát Borah amerikai szenátor üdvözlése tekintetében a törvényhatósági bizottság szintén magáévá tette és csatlakozik az üdvözléshez.

Békésvármegye átiratát a gyűlékezési jog tilalom felfüggesztési tárgyában a törvényhatóság elvetette, mert nem találja időszzerűnek. Ugyancsak elvetette Debrecen város átiratát a kötött birtokmegosztásról azzal, hogy az egyházi vagyonok kötöttségét jelenleg helyesnek találja.

A társadalombiztosítási biráskodásról szóló törvényjavaslat a Ház bizottságai előtt

Budapest, január 21.
A Ház igazságügyi és társadalompolitikai bizottsága ma délelőtt Váry Albert elnöklésével együttes ülést tartott és azon a társadalombiztosítási biráskodásról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Az ülésen a kormány részéről Zsitvay igazságügyminiszter vett részt. Erdődi Harrach Tihamér ismertette a javaslatot, majd élénk vita fejlődött ki főleg azzal kapcsolatban, hogy az ülnöki intézményt fenntartás-e a társadalombiztosítási biráskodásnál.

Propper Sándor és dr. Györki Imre a javaslat ellen szólaltak fel, míg a javaslat mellett Kocsán Károly és Taufer Gábor beszéltek. Az elhangzott felszólalásokra Zsitvay igazságügyminiszter válaszolt és azt a kijelentést tette, hogy az ülnöki intézményt hajlandó fenntartani a társadalombiztosítási biráskodás működése iránti megnyugtató érdekében, de takarékoskodik okokból csak díjtalan ülnököket alkalmaznak. A bizottság ezután a javaslatot általánosságban elfogadta, majd elhatározta, hogy a

részletes tárgyalást szombaton délelőtt 11 órakor folytatják.

Kommunista agitációt lepleztek le a Dunántúlon

Pécs, január 21.
Tegnap este a dombóvári állomásnál a csendőrség letartóztatta Halacsi Mihály 30 éves munkanélküli szabósegédet, aki a budapesti vonatnal érkezett Dombóvárra. Több ezer darab röpcédulát találtak nála és ugynevezett vörös segélybélyegeket. Kihallgatása során azt mondta, hogy a kommunista nyomtatványokat Budapesten kapta a munkanélküli szabók közvetítő helyén. A csendőrség megállapította, hogy összeköttetésben állt a budapesti kommunista központtal és hogy két évvel ezelőtt államellenes bűncselekményért 8 hónapi fogházra ítélték.

Pécs, január 21.
A szászvári csendőrség Papp Antal szatmármegyei Gyenes Ferenc szolnokmegyei és Nagy Sándor pestmegyei csavargókat letartóztatta, mert a baranyamegyei községekben mindhárom kommunista agitációt folytattak.

A Városi Takarékos- és Hitelintézet R.-t. közgyűlése

A Városi Takarékos- és Hitelintézet R.-T. január 21-én tartotta 58. évi rendes közgyűlését dr. Vádszky István polgármester elnöklése alatt, aki meleg szavakkal parentálta el dr. Freund Jenőt, a felügyelőbizottság érdemeiben gazdag elnökét.

A jelentést dr. Borzsoyay Jenő, az intézet ügyésze terjesztette elő, míg az igazgatósági listát ifj. Magoss György, az intézet vezérigazgatója. Eszerint az igazgatóság a következőképpen alakult: dr. Vádszky István elnök, dr. Vargha Elemér h. elnök. Igazgatósági tagok: Arv Lajos, dr. Miszli Károly, dr. Magoss György, dr. Ruffy-Varga Kálmán, ifj. Schwartz Vilmos, Ungváry József, Zöld József, Debreczeni Jenő, Tóth Lajos és Hegyemezi Kiss Pál. Felügyelőbizottság: dr. Nagy István, dr. Vass Károly és vitéz Somogyi Rezső. Póttagok: dr. Balla Bertalan és Félegyházy János. Résztvettek

még a közgyűlésen Harsányi Pál és Vádszky László, az intézet igazgatói.

A Városi Takarékos- és Hitelintézet R.-T. az elmúlt évben is nagyon hasznos munkát végzett Debrecen város gazdasági életében. A hitelkrisis a múlt évben Magyarországon eddig nem képzelt méreteket öltött s hogy a város közönsége, de általában az intézet ügyfelei betétállományukat nem csökkentették, az az intézettel szemben megnyilvánuló nagyfokú bizalom jele. Az intézet a mai napig egyetlen egy betétnél sem kívánta meg a betevők részéről a betétek felmondását, hanem mindegyik minden betétet akadálytalanul tudott kifizetni.

A pénzügyintézet tiszta nyeresége 1931-ben 223.881 pengő volt. Osztaléokra a 68.000 darab részvény után részvényenként 2.10 pengővel 142.800 pengő lett kifizetve.

A szerb csendőrség ostromzár alatt tartja a belgrádi egyetemet

Belgrád, január 21.
A belgrádi egyetem diáksága ma tovább folytatja a tüntetéseket. A diákság három csoportban a központi egyetemen, a műegyetemen és a diákotthonban tüntetnek a rendszer és a miniszterelnök ellen. A szónokok hangoztatták, hogy az egyetemi hallgatók küzdelmének célja a szabadság és a demokrácia helyreállit-

tásának kikényszerítése és a szabadválasztás alapján megválasztandó alkotmányozó nemzetgyűlés. A csendőrség kordonnal vette körül az egyetem épületét. A központi egyetemről és a műegyetemről a diákok a kordont áttörve eltávoztak. A diákotthon ezidőszere ostromzár alatt van.

Kigyúlt a szalmakazal és felrobbant benne egy gránát

Székesfehérvár, január 21.
Csőr községben Szabados Gyula csőri földműves disznót perzselte a háza végében levő szalma- és szénakazalok között. Egy felszálló pernyétől a szénakazal meggyulladt és hatalmas lángokkal égni kezdett. A tüzoltók kivonultak a helyszínre s munkájuk közben hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. A közel-

ben tartózkodó Takács János 18 éves levente egy gránátzilánktól a szívében találva azonnal összeesett és meghalt. Többen könnyebben megsebesültek, egy főkéntész idegsokkot kapott. Megállapították, hogy a kazalban egy 18 cm-es gránát volt, amely a tűzben felrobbant. A csendőrség megindította a nyomozást.

A kilakoltatási tilalmat kiterjesztik a szabadforgalmu lakásokra is

Méltányos esetekben közbeléphet a miniszteri biztos

Budapest, január 21.
Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, a népjóléti minisztérium vezetője, a legutóbbi minisztertanácson tájékoztatta a kormány tagjait az intézkedésekről, amelyeket a kilakoltatással kapcsolatosan kíván tenni, az arra szoruló kisegyzisztenciák védelmére. A napokban megjelenő reform nem új lakásrendeletet tartalmaz, hanem csupán a végrehajtási miniszteri biztos ügykörét terjeszti ki. Eddig is a bíróság által elrendelt kilakoltatást végre lehetett hajtani. A miniszteri biztosnak azonban csupán a kötött bérű lakásokra terjedt ki az intézkedési joga és a szabad rendelkezésű, ugynevezett új házakkal szemben tehetetlen volt, bármilyen vérlázító eset került is eléje.

A népjóléti miniszter most a kisegyzisztenciájú lakók érdekében felhatalmazást biztosít a miniszteri biztosnak arra, hogy a nem kötött forgalmu lakásokkal kapcsolatban is felfüggeszesse a kilakoltatást, ha valamennyi körülmény figyelembe vételével a szociális igazság és méltányosság ezt a felfüggesztést megokolttá teszi. Az új rendezés azonban nem akar visszaélés elköveté-

sére buzdítani és ezért csak a kisebb lakásokra és a kisegyzisztenciákra vonatkozik a hatáskör kiterjesztése. Most szövegezik a népjóléti minisztériumban a rendeletet és még csak ezután kerül sor annak a lakáskegőriának és kereseti határnak a pontos megállapítására, amelyen belül Németh Ödön törvényszéki tanácselnök, végrehajtási miniszteri biztos, megvédi a kilakoltatástól a jövőben az arra érdemes családokat.

A francia kamara külügyi bizottsága elfogadta a francia-magyar kereskedelmi pótegyezményt

Páris, január 21.

A külügyi bizottság a francia-magyar kereskedelmi pótegyezmény megerősítésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyában azt a véleményt terjesztette a Ház elé, hogy a törvényjavaslat megfelel a Magyarország és Franciaország között követett vámpolitikának. Ennek következtében a bizottság elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Debrecen város a nagyerdei uszodába akarja átvezetni a mélyfurásnál feltört meleg vizet

Magánvállalkozás bekapcsolódása esetén nagyobb gyógyfürdőhelyet lehetne létesíteni — 52 Celsiusra emelkedhetik a víz hőfoka — Értekezlet a polgármesternél a hévvíz hasznosításáról

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni városházán az elmúlt nap délelőtti fontos értekezletet tartottak az acsádi-úti mélyfurásnál talált meleg víz hasznosítása érdekében. Az értekezleten, amelyen dr. Vásáry István polgármester elnök, megjelent Faller Gusztáv főmérnök, a furás vezetője és részt vettek a tanácskozáson a polgármester által meghívott szakértők is.

Az ülés megnyitása után Faller

Gusztáv főmérnök elmondotta, hogy a mélyfurásnál megtalált melegvíz 47 és fél fok melegségű. A kut 230 litervizet ad percenként. A melegvíz felhasználást illetően most két lehetőség van. Vagy folyóni hagyják a melegvizet, az esetben le kell szűkíteni a csövet, ami által a víz hőfoka is emelkedni fog. Ha nagyobb mennyiségű vizre van szükség, akkor szivattyú igénybevitelével kell a víztermelést fokozni.

A polgármester szerint a nagyerdei uszodához kell elvezetni a mélyfurás vizét

Dr. Vásáry István polgármester azt hangsúlyozta, hogy a jelenlegi pénzügyi körülmények között és a természeti adottságokat is figyelembe véve, a vizet nem lehet másra használni, mint fürdőre. Mint ásványvizet nem igen lehet értékesíteni, annál kevésbé, mert még nem is tudják, hogy a víz milyen összetételű. Ha a vizet a kut közelében akarják felhasználni, akkor ugyanaz a helyzet áll elő, mint Szoboszlón, hogy tudniillik, környezetet kell hozzá teremteni. Mint ahogy naivság vet arról ábrándozni, hogy Szoboszló egy csapásra világfürdő lesz, épp úgy a debreceni furás eredményéből sem lehet nagyobb szabású fürdőt csinálni. A furásnak nincs olyan nagy eredménye, hogy azzal az emberek százezreit tudnánk ide csábítani.

Szó lehet azonban arról, hogy a vizet elvezessék a nagyerdei uszodához és az uszodát fejlesszék ki. Mivel pénz nincs nagyobb befektetésre csak a legszűkebb kihasználási lehetőségről lehet szó, vagyis arról, hogy a vizet uszoda céljaira használják. Kíváncsi arra, hogy a furás mennyi gázt adott és elegendő-e ez a gáz mennyiség arra, hogy a víz tovább szállításához szükséges energiát szolgáltassa.

Kétszáz köbméter gáz tör fel naponta a furólyukból

A polgármester után Rimánóczy

Béla, a világítási vállalat igazgatója szólalt fel. Elmondotta, hogy a furásból huszonnegy óra alatt csak 331 köbméter vizet kapnak. Ha fokozhatják a víztermelést, el lehet érni a napi 4—500 köbmétert. Ennek a mennyiségnek felszivattyúzásához 10 lóerős gázmotor szükséges, ennek hajtására napi 120 köbméter gáz kell! Értésülése szerint a kut jelenleg 150—200 köbméter gázt ad naponta, tehát a víz elvezetéséhez bőséges energiát ad.

A furás helyétől az uszodáig 3100 méter hosszúságú csövet kellene vezetni, melynek létesítése 65.000 pengőbe kerülne. Amíg a nagyerdei uszodáig érke, 7 fok hővesztéséget szenvedne s így a Nagyerdőn még mindig egy 40 fokos vizre lehetne számítani. Ez a vízmennyiség, illetőleg annak a melege évente 50.000 pengő értékű szén energiát pótolná s így meg lehetne indulni egy 70.000 pengős befektetéssel.

A melegvíz átvezetésével fokozódni fog a nagyerdei uszoda bevétele

Faller Gusztáv főmérnök kijelentette, hogy a furótelepen lévő iródákat épületek céljaira jól felhasználhatják. Zöld főlegző arra mutatott rá, hogy az uszoda befogadó képessége 1800 köbméter. Ennek a medencének a megtöltése az

Megismételjük

MA FÉLÁRU SZELVENYES NAP keretében a

„SVENGÁLI-t“

a premier kísérőműsorával és

JOHN BARRYMOORE,

MARIAN MARSCI

és DONALD CRISP nagyszerű alakításával.

URÁNIA.

„DEBRECENI UJSÁG“	„DEBRECENI UJSÁG“
Félarú-jegy	Félarú-jegy
váltására jogosít.	váltására jogosít.
Egy személy részére	Egy személy részére
az Uránia	az Uránia
Január 22-iki	Január 22-iki
bármely előadásra.	bármely előadásra.
Előadások kezdete:	Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órákor	5, 7 és 9 órákor

BÉKÉS LAJOS

divatárú, fehérnemű és férfiszabó üzletében

január 25-től
február 6-ig

Leltári árusítás

Nem selejtes tömegoltséket hozunk piacra, hanem raktárunk valódi értékeit!

finom árut, nagyon olcsón.

Kisérje figyelemmel hirdetésünket a napilapokban!

elmúlt esztendőben 5683 pengőbe került. Ha a melegvizet oda vezetnék, a bevétel fokozódna, mert a szesz is hamarabb lehetne kezdeni. Tavaly 22.000 pengő volt az uszoda bevétele. Ez az összeg 30.000 pengőre emelkedhetne fel. Az uszoda befedése Borossoss József műszaki tanácsos kijelentése szerint legalább 200.000 pengőbe kerülne.

52 Celsiusra is felemelhető a víz hőfoka

Ezután Faller Gusztáv főmérnök kijelentette, hogy ő most a pénzügyminisztériumba megy és kéri fogja, hogy küldjenek le kémikusokat a víz rádióaktivitásának megvizsgálására. Az a kérdés, — melyre most felelni kell a város vezetőknek, — hogy mit akar a város. Több vizet költséggel, vagy magától folyó vizet költség nélkül? Ha a csöveket megszükitik, a víz hőfoka 52 Celsiusra is felemelkedhetik, a szivattyúzás esetén növekedni fog a vízmennyiség is.

A tisztifőorvos gyógyfürdő létesítésének lehetőségéről

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy ilyen módon remény van arra, hogy percenként 50—52 fokos melegségű vizből legalább 500 litert kapjanak. Ez esetben igenis jelentős termális fürdőt lehetne létesíteni. Ha a gyógyvíz összetételénél fogva alkalmas reumatikus és csúszos betegek gyógyítására, akkor közvetlenül a furás helye mellett létesítendő fürdővel nagy forgalmat lehetne elérni. A beruházásokat megcsinálhatná magántőke is, mert az üzletekre mindig van vállalkozó. A furás helye mellett egy olyan meleg fürdőt lehetne csinálni, mely önmagát fűti és naponta ezer-öttszáz beteg kezelését elláthatja.

A városnak újabb befektetésre nincsen pénze

Dr. Vásáry István polgármester kijelentette, hogy szívesen látná, hogyha a fürdő üzemi létesítésére koncessziós részvénytársaság alakulna. Jelen alkalommal azonban nem igen lehet tovább menni az általa előadott tervnél, mely szerint a vizet az uszodához kell felhasználni.

Felkérte ezek után Faller Gusztáv főmérnököt, hogy tájékoztassa a pénzügyminisztériumot a város álláspontjáról, amely szerint a furásra adott 100.000 pengőn túl újabb adásokat nem vállalhat. Ennek az összegnek fejében valószínűleg megkaphatja a város az egész furást.

Faller főmérnök ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy az állam is nagy áldozatokat hozott a furásért. Ha egyedül rajta állana, a melegvizet elvezetné az uszodához. Itt van a város kádas fürdője, amelyben ha csak naponta ötven 1 pengős jegyet lehetne eladni, már évente 15.000 pengő bevételre tennének szert. Ezek a bevételi szaporulatok elbirnák a szükséges 70.000 pengős befektetést.

Több felszólalás után dr. Vásáry István polgármester ismételt hangsúlyozta, hogy a mai körülmények között nem mehet túl az előző előadott terven, amely szerint a vizet az uszodához kell vezetni. Ha magánvállalkozás megcsinálná a furás jelenlegi helye mellett a fürdő telepet, szívesen támogatná ezt a tervet is és különösen örülne neki, ha ott valaki egy husz holdas parkot létesítené.

A tanácskozás ezzel véget is ért és a polgármester köszönetet mondott Faller főmérnöknek eredményes munkáiáért és hasznos tanácsaiért.

Csehország egymilliárd cseh koronás kölcsönt vesz fel

Praha, január 21.

A kormány a ház mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett elő, amely a pénzügyminisztérium egymilliárd cseh korona erejéig hitelműveletre hatalmazza fel. Ezt a hitelt a rendkívüli gazdasági viszonyok okozta nehézsé-

gek leküzdésére fordítják. A felhatalmazás értelmében elsősorban Franciaországban vesznek fel 600 millió frank, vagyis kb. 800 millió cseh korona kölcsönt. A kölcsön megkötéséről szóló szerződést egy párisi távirat szerint már alá is írták.

Huszonhétmillió pengő kiviteli többlettel zárult Magyarország múlt évi külkereskedelmi mérlege

Budapest, január 21.

A statisztikai hivatal közli, hogy decemberben a behozatal értéke 40,4 millió, a kivitel értéke 43,8 millió. A december havi mérleg tehát 3,4 millió pengő kiviteli többlettel zárult. Az egész évi behozatal 1931-ben 543,7 millió, a kivitel 570,6 millió pengő értéket képviselt. A kereskedelmi mérleg egyenlege tehát 26,9 millió pengő kiviteli többletet mutat az előző évi 88,3 millió pengőnyi kiviteli többlettel szemben.

A december havi behozatal értéke az előző évi decemberi behozatal értékéhez viszonyítva 26,1 millió pengővel alacsonyabb. A december havi kivitel értéke az előző évi decemberi kivitel értékével szemben 28,5 millió pengővel kisebbedett.

Lapunkat támogatja,
Ha hirdetésinknél vásárol.

Farkas István az új tiszáninneni református püspök

Miskolc, január 21.

A tiszáninneni református egyházkerület püspöki széke Révész Kálmán elhalálása folytán megüresedett. A püspökválasztásra elrendelték a választást.

Az elmúlt hetekben valamennyi egyházközség szavazata beérkezett és a szavazatok csütörtökön délelőtt bontották fel. A szavazatok eredménye értelmében Farkas István miskolci lelkész, alsóborsodi esperes abszolút többséggel, 134 szavazattal a tiszáninneni református egyházkerület püspöke lett.

Ipartestületi hírek

A debreceni kőművesiparosok szakosztálya 22-én, pénteken délután 3 órakor az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: elszámolás a miskolci kongresszus eredményéről és egyéb fontos ügyek. Erre az ülésre a szakosztályi tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

A debreceni Ipartestület szobafestő, mázó és címfestő szakosztálya 23-án, szombaton délután öt órakor az Ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart. Tárgy: 2 előjárásági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és 2 előjárásági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára való tekintettel a szakosztályi tagok teljes száma és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége, azzal a megjegyzéssel, hogy ha netalán ezen ülés határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintettel nélkül, — határozatképes lesz.

A debreceni Ipartestület cipész, cipőfelszerelőkészítő és papucsos szakosztálya 24-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja az Ipartestület kistanácstermében tisztújító ülést. Tárgy: 3 előjárásági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és 3 előjárásági póttag jelölése. Az ülésre minden szakosztályi tag feltétlenül és pontos megjelenését azzal a megjegyzéssel kéri a szakosztály elnöksége, hogy ha ezen ülés esetleg határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintettel nélkül — határozatképes lesz.

A debreceni Ipartestület kádár szakosztálya 22-én délután 5 órakor az Ipartestületben tisztújító ülést tart. Tárgy: egy előjárásági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnökválasztás és egy előjárásági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára való tekintettel a tagok teljes száma és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége, azzal, hogy ha esetleg ezen ülés határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a tagok számára való tekintettel nélkül — határozatképes lesz.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Halálra kinezta gyermekét egy kabai asszony

A kilenc éves kislány anyja mostoha bánásmódja következtében halt meg — A debreceni vizsgálóbíró megindította a nyomozást

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Felháborító bűncselekmény ügyében vezette be most a vizsgálatot dr. Preineszberger Jenő tanácselnök, a központi vizsgálóbírószék vezetője. — A gyanúsítottat Kovács Gyulánának hívják és kabai lakos. Kovácsné többgyermekes családja, aki hosszú évek óta a legjobb családi viszonyban élt a férjével. Kilenc évvel ezelőtt született a legfiatalabb gyermeke, Ferenc, aki nemrégiben rendkívül súlyos beteg lett és az orvosok is lemondtak az életbenmaradásáról. A kilenc éves Kovács Ferenc pár nappal ezelőtt nagy kínok között meghalt. A halálesettel kapcsolatban bizalmasan értesítették a kabai csendőrséget, hogy a kislány halálát tulajdonképpen az anyja idézte elő a rossz bánásmódjával. A csendőrség a bizalmas értesítés alapján bevezette a nyomozást és ennek folytán rendkívül érdekes és szinte felháborító adatoknak jött a nyomára.

Több ismerőst hallgattak ki az ügyben, akiknek legnagyobb része elmondta, hogy Kovácsné a gyermeket már születésétől kezdve a legrosszabb bánásmódban részesítette. Téli idején is jőformán félmeztelenül járatta, mezítláb és enni is csak éppen akkor adott neki, amikor már csaknem éhen halt a szerencsétlen kislány. Évek hosszú során át tartott a gyerekeknek ez a kinszenvedése, végül is annyira beteg lett, hogy vándorolni sem tudott. Ekkor — a tanuvallomások szerint — a felketlen anyja a gyereket bezárta a lakásán egy hideg szobában, amelyet még a

legnagyobb hidegben sem fűtött. A gyermek hiányos ruházatban és kellő táplálék nélkül napokon keresztül volt bezárva a szobába és a legborzalmasabb szenvedések között élt. Végül is a halál váltotta meg a mult nap. A kihallgatások eredménye az lett, hogy a csendőrök őrizetbe vették Kovács Gyulánét, akit tegnap bekecsérték a debreceni királyi ügyészség fogházába.

Dr. Preineszberger Jenő tanácselnök csütörtökön délelőtt hallgatta ki Kovács Gyulánét, aki a kihallgatás alkalmával teljes beismerő vallomást tett. Beismerte, hogy rosszul bánt a gyerekekkel, de ezt csak „bosszúból” tette. Ugyanis, amikor kilenc évvel ezelőtt megszületett a gyerek, neki olyan nagy fájdalmak voltak, hogy azt sohasem tudja elfelejteni. A többi gyermekeit nagyon szereti és jól is bánik velük, de a legkisebbik fiút soha életében nem szerette. Nem volt szándékában, hogy a gyereket halálra üldözze, csak meg akarta őt kinezni. Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a kihallgatás után szabadlábra helyezte Kovács Gyulánét, mert bejelentett és állandó lakhellyel rendelkezik és szökésről nem kell tartani. Az eljárás azonban megindult ellene. A vizsgálóbíró csütörtökön délután kiszállt a helyszínre is és megkezdte a vizsgálatot a szeszáción bűnyűben. A délután folyamán mintegy husz tanút hallgatott ki a vizsgálat eredményének összegezése után fog eldölni az, hogy szükséges-e a meghalt gyermek holttestének exhumálása.

Vasárnap lesz az első korcsolyaverseny és jégünnepély Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Megemlékeztünk már arról, hogy a Debreceni Cserkészkerület január 24-én nagy korcsolyaversenyt és jégünnepélyt rendez a Csónakázótávon. A verseny és a jégünnepély részleteit az alábbiakban közöljük:

A verseny négy csoportból fog állni korosztályok szerint. I. csoport 8 évig, II. csoport 8—14 évig, III. csoport 14—18 évig, IV. csoport 18 évtől feljebb. Az első korosztályban indulóknak lesz 100 méteres versenyfutás és 3 perces szabadon választott műkorcsolyázás. A második korosztályban induló leányok és fiúk számára lesz 200 méteres gyorskorcsolyaverseny és műkorcsolyaverseny, melynél kötelezők: koszorú, ivelés, hármas és két perc szabadon választott mutatvány. A harmadik korosztályban lesz 500 méteres gyorskorcsolyaverseny és műkorcsolyaverseny, melynél kötelezők: ivelés mindkét lábon kifelé, hármas mindkét lábbal kifelé kezdve, ellenhármas, ellenfordulatok, hurkolás és két perc szabadon választott mutatvány. A negyedik korosztályban indulók számára lesz 1500 méteres gyorskorcsolyaverseny és műkorcsolyaverseny, melynél kötelezők az előbbi csoportban írtakon kívül hármashatolcas és hurkosnyolcas. A párosversenyek

összeállítására 18 éven aluliaknak nemre való tekintet nélkül történhet, míg a 18 éven felülieknek külön férfi és vegyes páros verseny.

A versenyek vasárnap reggel veszik kezdetüket és délutánra csak a döntők maradnak. Ezért ezután kérjük a versenyre benevezetteket, hogy a gyorskorcsolyázók vasárnap reggel 9 órára, a műkorcsolyázók pedig 10 órára teljes felszereléssel jelenjenek meg a Csónakázótónál és ott a zsűri elnökénél jelentkezzenek.

Délután két órakor kezdetét fogja venni a legjobb eredményt elérték mérkőzése, melynek befejeztével a díjkiosztás is megtörténik. 5 órakor kezdődik a nagy jégünnepély farsangi felvonulással, melynek keretében az „Erdő” csapat tagjai vonulnak fel tréfas jelmezekben, vájtakozó színű reflektorok tüzeiben. Majd a már említett Horn Elza—Hadházy Lenke—Naményi Gyula—Naményi Zoltán műkorcsolya-quartett bemutatása következik. A sötétség beálltával tüzijáték fogja a közönséget szórakoztatni mintegy félórán keresztül, mely után jéghokey-t mutatnak be a közönségnek. Az egész végeztével pedig az erre külön elkerített részen tánc lesz kitűnő gramofonzenére, mely különben egész délután szólni fog.

Csekély belépődíj mellett egy felejthetetlen délutánt és estét szerezhet magának bárki és amellet támogatja a magyar cserkészetet, mely már annyi dicsőséget és gyönyörűséget szerzett a magyar közönségnek. A melegedőben büffé áll a közönség rendelkezésére.

Megnemtámadási szerződés Finnország és a szovjet között

Helsinki, január 21.

Irsjoc-Koskinen, Finnország külügyminisztere nyilatkozott azokról a tárgyalásokról, amelyek legújabbán Finnország és az orosz szovjet között indultak. A külügyminiszter a tárgyalásokról a következőket mondotta:

— A tárgyalások befejeződtek. Megnemtámadási szerződést kötünk Oroszországgal s ezt a szerződést már holnap aláírjuk, illetőleg parafáljuk. Rövidesen azután a parlament elé terjesztjük s ha az elfogadja, akkor az törvényerőre emelkedik.

Halálra forrázta magát egy kisgyermek

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Tragikus véletlen szerencsétlenség történt a mult nap Vámospécs községben. Guba Lajos ottani napszámosnak tizhónapos Antal nevű kislánya a konyhában tartózkodott és ott egy óvatlan pillanatban magára rántotta a forró vízzel telt edényt. Olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy ennek következtében hamarosan kiszüvedett. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek folyamán megállapították, hogy a kisgyermek haláláért senkit sem terhel felelősség, mert a tragikus esetet a véletlen idézte elő. A debreceni királyi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Tizezer muzsikus lett munkanélküli Angliában a rádió és a hangosfilm miatt

London, január 21.

Az angol zenészövetség körülbelül tizezerre becsüli azoknak a hivatásos angol zenészeknek számát, akik a mechanizált zenei előadások, főként a rádió, mozi-organák és hangos-filmek következtében kényerülket vesztek. Ezek közül több mint háromezer Londonban és a külvárosban lakik. A szövetség kérni fogja a parlamenttől, hogy a hivatásos zenészekre is terjesszék ki a munkanélküli biztosítást.

Felakasztotta magát egy búzörményi fiatalember

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Varga János huszonhárom éves hajdubúzörményi fiatalember a mult nap elment a sógorához, ifjú Orbán Andrásához, akivel hosszabb ideig elbeszélgetett, majd este aludni tért. Amikor Orbán másnap reggel be akart menni a sógorához, az ajtót zárva találta, Rosszat sejtett és feltörte az ajtót. A szobában a mestergerendára akasztva találta sógora holttestét. Mint kiderült, Varga János öngyilkosságot követett el, valószínűleg szerelmi bánatában. A debreceni királyi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

„Erzsébet Királyné Szálló”

Budapest, IV., Egyetemutca 5. szám

(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)

60 éve a fővárosi uri közepostály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer.

LESZALLITOTT ARAK;

SZABÓ IMRE tulajdonos.

A Kuria 14 évi fegyházra ítélte a nyiregyházi gyilkost

A legfelsőbb bíróság megváltoztatta a debreceni Tábla ítéletét, mert nem volt elegendő bizonyíték az előre megfontolt szándékra

Budapest, január 21.

A Kuria Szöke-tanácsa szerdán dében kezdte tárgyalni a nyiregyházi gyilkos, Klein Sándor bűnügyét. Miután Folkman Jenő dr. kuriai bíró az iratokat, valamint a nyiregyházi törvényszék tizenkét évi fegyházra és a debreceni ítélőtábla életfogytiglani fegyházra szóló ítéletét ismertette. Klein védője indokolta meg semmisségi panaszait. Különösen azt emelte ki a védő, hogy a debreceni tábla elvetette mindazokat az érzelmi szempontokat, amelyek Kleint a védelem szerint büncselekménye elkövetésében vezették és csak anyagi érdekekből elkövetett gyilkosságot látott cselekedetében. Szerinte az igazság a középúton van.

Ezután Étányi József dr. koronabíró helyettes reflektált a védő beszédére és kijelentette, hogy bizonyítva látja Klein gyilkosságában az előre megfontolt szándékot. A debreceni tábla ítélete kegyelmi ténynek minősíthető, mert egy érettségizett ember gyilkosságát másképpen kell megítélni, mint azoknak a bűnözőknek, akiknél csak primitív motívumok szerepelnek. A tanács ezután csütörtökre halasztotta a tárgyalás folytatását. Csütörtökön délelőtt tizenegy óra után Szöke tanácselnök kihirdette a Kuria ítéletét.

A királyi Kuria az ítélet ellen beadott semmisségi panaszokat részben visszautasította, részben tárgyalónoknak mondta ki, de helyt ad a védőnek a büntetőtörvénykönyv 385. T. B. szakasza alapján benyújtott semmisségi panaszának és az ítéletet megsemmisíté.

A 279. szakasz alapján szándékos emberölés büntetésében mondta ki bűnösnek Klein Sándort és ezért a 279. és 289. szakaszok alkalmazásával, öt tizenévi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálói fogság beszámításával alsóbb fokú bíróság fog dönteni.

A kuriai ítélet terjedelmes indoklása először felsorolja a semmisségi panaszoknak azt a részét, amelyeket a kuria visszautasítandóknak talált. Megállapítja az indoklás, hogy a kuriát mindenképpen köti az a ténymegállapítás, amit az ügyben a debreceni tábla hozott: csupán e ténymegállapítás alapján bírálhatja el jogilag a bünessetet. Eszerint erős felindulásra következtetni nem lehet, hiszen e ténymegállapítás értelmében Stark nem bántalmazta Klein Sándort, s így nem lehet beszélni erős felindulásról. Klein — hangzik az indoklás — 300 pengőért vállalkozott arra, hogy Starkot behozza a céghez, ez meg is történt, de Stark a pénzt nem fizette meg. Innen kezdve el- lenseges viszonyban volt egymással a két férfi, sőt Klein uton-utófélen becsmérlő nyilatkozatokat tett hivatalnoktársáról. A vádlott már hónapokkal előbb be akart szerezni egy revolvert, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy azzal Starkot, akire haragudott és féltékeny volt, megölje. — Amikor később azután a fegyvert tényleg be is szerezte, — azt nem használta fel erre a célra és így erősen vitás, hogy akkor még mindig gondolt-e arra a vádlott, hogy gyilkosságot kövessen el. Ehrenfeld Magdával a vádlottnak állítólag viszonya volt, ami később meglazult közöttük és pedig Klein szerint éppen Stark Andor fellévése miatt. Szeptember

1-én, amikor Stark szabadságáról hazakerkezett, Klein Sándora déli órákban levelet kapott Ehrenfeld Magda nagybátyjától és ebből megtudta, hogy a leány Szatmáron már választott is kerüli közül magának vőlegényt. Ez a levél végleg felkavarta a vádlott lelkiállását, ebédét félbeszakítva rohant a fatelepre, ahol egész délután rendkívül idegesen, indulatosan viselkedett. Stark ekkor fülhallatára azt mondta valakinek, hogy „most pedig férjhezadjuk a főnököt leányát, aztán majd én is megnősülök.” A kuriai ítélet indoklása szerint ennek a kijelentésnek a hatása alatt érlelődött meg a vádlottnak az a szándék, hogy a leánnyal kötendő ház-

ságának szerinte legfőbb akadályát: Stark Andort elteszi láb alól. A gyilkosság megtörténteig eltelt másfél óra rendes körülmények közt, rendes lelkiállapotban levő embernél elegendő a higgadt megfontolás kiérlelődéséhez, de Klein izgatott lelkiállapotban volt, úgy hogy a Kuria semmiképpen sem tud arra a következtetésre jutni, hogy a vádlott előre megfontolt szándékkal követte volna el tettét. Ennek megfelelőleg a Kuria szándékos emberölés büntetésében mondta ki bűnösnek a vádlottat. A büntetés kimérésénél a Kuria enyhítő körülménynek vette a büntetlen előéletet. Az enyhítő körülményekkel azonban nagyszámu és jelentős súlyosító körülmény áll szemben; közöttük elsősorban az, hogy a vádlott cselekménye rendkívül közel áll a gyilkossághoz, hiszen az ölési szándék már hónapokkal előbb fellobbant benne; ezenkívül súlyosító a brutalitás és az, hogy nem állította a halott emlékét meggyaláznai, ami sőtét árnyat vet jellemére.

Kátrányból és vazelinból készítette a kabai földmives a rákbetegség elleni csodaszert

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy semmiféle betegség gyógyítására nem alkalmas a gyógyszer és kuruzslásért fejé ennétek a feltalálót

Pár nappal ezelőtt hírt adtunk róla, hogy Oláh Miklós kabai földmives beadvánnyal fordult a népjóléti miniszterhez és engedélyt kért egy bőrbetegség és „rákfene” elleni gyógyszer forgalomba hozatalára. Oláh Miklós azt állította, hogy gyógyszer biztos hatása és öt hiába kezelték két vármegye orvosai, csakis ettől a gyógyszerrel tudott meggyógyulni.

A népjóléti minisztérium megbízására dr. Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos most vizsgálta meg Oláh Miklós csodaszert és az eredményről — mely Oláh Miklósról néve lesújtó volt —, érdekes jelentést terjesztett fel a népjóléti miniszterhez.

Kiderült, hogy Oláh Miklós egyszerű földmives ember, aki irni és olvasni sem tud. A kabai előjáróság állítása szerint vagyona soha nem is volt és így nem igaz az az állítása, hogy minden vagyonát a szegények és betegek gyógyítására, illetőleg a kiserleletekre költötte el. Megállapítást nyert az is, hogy Oláh Miklós nem volt rákos beteg, ellenben valamikor szőrtüsző gyuladásban szenvedett és ebből a betegségből nem a saját szere gyógyította ki, hanem az orvosok

rendszeres quarcfény és röntgen kezelése. A csoda kenőcs, amellyel Oláh Miklós megörvendeztette embertársait, vazelinból és közönséges kátrányból készül. A „vegyszereket”, melyek a rákot gyógyítják, a kabai szatóc újletből szerzi be a zseniális feltaláló, aki, állítása szerint, az ország minden részéről kap leveleket, melyekben a csodaszertért könyörögnek a gyógyulni óhajító betegek.

Igy derült ki lassan-lassan az is, hogy Oláh Miklós rendszeresen kuruzsolt. Egy kabai gazdálkodónak sebére kétféle kenőcsöt és valami sötét adott, melyről utóbb kiderült, hogy timsó. Mindezt 5 pengő és 50 fillért kért, egyben egy üveg denaturált-szeszt, amelyet megivott.

A kabai feltaláló szomorú sorsa ezzel a megállapítással be is teljese- dett. Görgey főorvos kuruzslás miatt feljelentette a járásbírósnál. A kabai előjáróság utasítást kapott, hogy Oláh Miklóst tiltsa el a gyógyszer forgalombahozatalától. Ezzel egyidő- re meg is bukott a hazai rákkutatás ügye és főként rossz világ fog járni a kabai szatócokra, ha már Oláh Miklós se vehet tőlük kátrányt és kocsikenőcsöt.

Pénzbüntetésre ítéltek egy háztulajdonost, aki a nagy hidegben levette a nem fizető lakójának az ajtaját

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A súlyos gazdasági válság okozta nyomorúság árnyékában megaótt és a jelenlegi körülmények között megoldatlannak látszó szociális problémák képsikijára kívánczok az az eset, amely tegnap délelőtti játszódott le dr. Maly Sándor kihágási rendőrbíró előtt.

Még szerdán este történt, hogy a rendőrség központi ügyeletén megjelent két munkanélküli napszámos és elpanaszolták, hogy a házigazdák leszedték lakásaikról az udvarra nyíló ajtókat, mert nem tudták megfizetni kéthónapi lakbérhátralékukat. Azóta képtelenek a lakásaikban tar-

tózkodni, mert majd megveszi őket az Isten hidege.

A rendőrségről azonnal detektívek mentek ki a munkanélküli napszámosok házigazdáihoz, hogy az ajtókat visszarakassák velük lakók lakók lakásbejárataira. Az egyik háztulajdonos engedett is a detektívek felszólításának. Ellenben Kiss Dénes háztulajdonos, aki ellen Tóth Imre munkanélküli napszámos tett panaszt, a detektívek megjelenése után is megmaradt elhatározása mellett, sőt nemcsak az ajtót nem tette vissza a helyére, hanem azt a ponyvát is leszabta Tóth Imre aijtaja elől, amivel a szerencsétlen ember a be-

áramló hideg ellen védekezni akart.

Kiss Dénes ilyen előzmények után került a rendőrbíró elé. A háztulajdonos beismerte, hogy az ajtót levette Tóth Imre lakásbejáratóról, az sem tagadta, hogy a ponyvát sem tűrte meg a munkanélküli napszámos aijtáján, de mindezt csak azért tette — mondotta —, hogy megszabaduljon nemfizető lakójától, aki két-hónapi lakbérrel: összesen 8 pengővel tartozik neki. Hangsúlyozta, hogy csak azért nyult erőszakos eszközökhöz, mert hitelezői őt is szorongatják és az adóját is meg kell fizetnie, tekintet nélkül arra, hogy befolytak-e az esedékes lakbérkövetelése, vagy sem.

A rendőrbíró, aki meglehetősen nehéz helyzetben volt, mert hisz a háztulajdonos érvelése is minden tekintetben megálta a helyét, nagyon helyesen a munkanélküli napszámos védelmére kelt és Kiss Dénest erőszakos fellépésért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte és kötelezte, hogy az ajtót azonnal tegye vissza Tóth Imre lakásbejáratóra.

Az ítélet, amely elsősorban a hasonló esetek megismétlődése elé akar gátat vetni, nagy megnyugvással szolgálhat mindazoknak, akik fontosabbnak tartják az önhibáukon kívül nehéz helyzetbe került emberek védelmét, mint a paragrafusokhoz ragaszkodó anyagi igazság érvényesítését. A válságot könnyebben viselhetik el azok, akiknek van miből élni, mint azok, akik csak egyik napról a másikra tengetik megvett életüket.

A kihágási rendőrbíró elvi jelentőséggel bíró ítéletét Kiss Dénes megfeleltette és így az ügy a felsőbb rendőrhatalóság elé került. Hiszünk, hogy a szociális álláspont a felebe- zési fórum előtt is megértésre fog találni. Ugyanekkor nem mulasztjuk el kifejezést adni annak a reményünknek, hogy az ilyen és az ezekhez hasonló esetekben az adóügyi hatóságok is revízió alá veszik eddigi álláspontjukat és nem követelnek adót azoktól, akik szigorúan vett szociális okok miatt nem tudják behajtani követelésüket.

A magyar asztali tennisz csapat nem kapott valutát a prágai világbajnoki mérkőzésen való részvételre

Budapest, január 21.

Lázár Andor dr., az OTT elnöke és Prém Lóránd dr. fáradozásuk eile- nére is a Nemzeti Bank nem utalta ki az Asztali Tennisz-Szövetségnek azt a valutamenyiséget, amely szükséges lett volna ahhoz, hogy a világhírű magyar asztali tenniszgárda el- utazhasson Prágába világbajnoki címének megvédésére. Emiatt az asztali tennisz-szövetség vezetősége oly súlyos helyzetbe került, amelyet aligha sikerül megoldani. Prágában a világbajnoki mérkőzések hétfőn, január 25-én kezdődnek, a magyarok- nak már vasárnap, január 24-én von- natra kellene szállniok és nem való- színű, hogy a rendelkezésre álló rövid idő alatt a szükséges valutameny- nyiséget más uton meg lehetne sze- rezni.

Szőrnyü statisztika a kínai banditák bűnlajstromáról

Nanking, január 21.

Kínai forrásból származó jelenté- sek szerint Huppeh-tartományban a legutóbbi három év folyamán a ban- diták 164 551 embert megöltek, — 7800-at fogságban tartanak és 310 000 házat gyújtottak fel. Azoknak szá- ma, akiknek sorsáról nincs hír, 946 ezer.

Hírek

Prot.: Arthur, Kath.: Vineze.
1932. január 22. Péntek.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Megváltó” Major Mihály, Piac-u. 18., „Aranyegyszarvú” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., „Magyar korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10., „Arany János” Bozóky György, Csapó-u. 66., „Szt. Háromság” Bernáth Miklós, Homokkert.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban szerdán a nappali legmagasabb hőmérsékletek a Dunántulon, keleten 4—5 fokkal a fagypont alatt maradtak. Ezzel szemben a magasabb hegycsúcsokon, mint például a Galyatetőn, 4 fok Celsiusig emelkedett a hőmérséklet és még éjjel is 2 fokkal a fagypont felett maradt, úgy hogy ott olvadás állott be. Lenn a síkságon az éjjeli lebulás a Dunántulon mínus 3, mínus 4, keleten mínus 6, mínus 7 fok Celsiusig terjedt.

Budapesten 21-én délelőtt a hőmérséklet mínus 3 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 782 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Változásra nincs kilátás.

— A vármegyék a községi háztartási törvény megalkotását kérik. — Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága átiratot intézett Hajdu vármegyéhez és közölte, hogy a kormányhoz feliratot intézett a községi háztartási törvény megalkotása érdekében. Csanád vármegye hasonló állásfoglalásra szólította fel Hajdu vármegyét is, amely legközelebbi közgyűlésén foglalkozik az átirattal.

— Szabolcs vármegye és a névmagyarosítás. Ismeretes, hogy Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegyék között akciót indított a névmagyarosítás meggyorsítása érdekében. Szabolcs vármegye törvényhatósága nemrégiben foglalkozott a hajdu megyei átirattal, amelyet azonban levett a napirendről, azzal az indoklással, hogy a névmagyarosításokat most is elég gyorsan intézik a miniszteriumban. A szabolcsiaknak úgy látszik, örvendetes tapasztalataik lehetnek ezen a téren.

— Új motorvonatpár Biharkeresztes és Biharpuszpöki között. A Magyar Királyi Államvasutak debreceni üzletvezetősége értesíti az utazóközönséget, hogy január 22-től kezdődően Biharkefesztes és Biharpuszpöki között 523—A, és 532. sz. alatt egy új motorvonatpárt helyez forgalomba. Az 523—A. Biharpuszpökiből 15 órákor indul és Biharkefesztesre 15 óra 20 perccel érkezik. Az 532. Biharkefesztesről 12 óra 44 perccel indul és Biharpuszpökibe 13 óra 04 perccel érkezik. Az 523—A. sz. vonatnak közvetlen csatlakozása van Nagyvárad felől, míg az 532. sz. vonatnak Nagyvárad felől.

Oleó tüzfű

3.50 aprított akácia bazaszállítva.
Szévevőknek 3.10.
FAKESZKEDELMI Piac-u. 64.

— Felhívás a népszámláló biztósokhoz. A népszámlálás vezetősége felhívja azokat a népszámláló biztósokat, akik a kijavítás végett átvett anyagot még nem hozták vissza, hogy azt kijavítsa január 23-án déli 12 óráig okvetlenül szolgáltatassák be a történelmi levéltárba. (Városháza, fsz., 5. ajtó.)

— LIPINSKAJA. A hangversenyrendezés kéri azokat, akik Lipinskaja január 30-iki egyetlen előadásestjére jegyeket jegyeztek elő, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel azokat hétfői nap folyamán (január 25) feltétlenül ki-váltani sziveskedjenek. Jegyelvétel a Bika Hallban.

— Gázpuskákkal szerelik fel a bécsi rendőröket. Bécsből jelentik: Az őrszemes rendőröket újfajta gázpuskákkal fogják felszerelni amerikai mintára. Most kísérleteznek ezekkel a pisztolyokkal, amelyeknek töltése erősen izgató könnyfakasztó gázokat lövel ki. Amerikában az újítás kitűnően bevált, azonban nagyon költséges, mert nem elég a gázpisztoly, hanem gázmaszkokkal is el kell látni a rendőröket.

— A debreceni KIE fotoklub összejövetelét január 22-én, péntek este 8 órákor fogja megtartani, amelyen ezuttal kiállítási és egyéb fontos ügyek tárgyalása kerül napirendre.

— Nyugalomba vonult mozdonyvezetők bucsuztatása. A debreceni mozdonyvezetői kar február 6-án este 8 órai kezdettel a debreceni műhely dísztermében nyugalomba vonult kártársaik részére vacsorával egybekötött bucsu-estélyt rendez. Az ünnepelték névsora: Mozdonyfelügyelők: Osgyányi János, Balla Károly, Szabó Lőrinc, Botár Sándor, Deák Ignác, Harsányi Dezső, Simkóvits Bálint, Szabó Miklós. Főmozdonyvezetők: Csupák Gyula, Pálfi Sándor, Katona Imre, Kindrics Sándor, Varjas Gyula, Gáspár Béla, Thun Gyula, Szentes Márton, Nyulási János, Szabó Gábor, Erdős Pál, Nagy Lajos, Uzsonyi Menyhért, Moór Dezső, Reisinger József, Halasi Gyula, László Ferenc, Bosznai István, H. Székely Sándor, H. Szabó Lajos. — Mozdonyvezetők: Sóvágó Sándor, Kószinczi Ferenc, Bőőr István, Ripszki István, Szatmári Gábor, Rádai Ernő, Karikó Lajos, Schek János, Bécsi József, Vas Sándor, Köhn Miksa, Boldog János, Megyesi Géza. — Az ünnepély alkalmából az állomásról a műhelytelepre külön vonat fog indulni.

— Tehén a rádió előtt egy amerikai stúdióban. Newyorkból jelentik: A philadelphiai stúdió elhatározta, hogy az egyes hangversenyszámok közti szünetben felhívja a nyilvánosság figyelmét a gazdák súlyos helyzetére. Minden szünetben odaállítanak a mikrofon elé egy tehént, amely keservesen belebög a készülékbe. A bápotos tehénbögés után megszólal a speaker és ezt mondja: „Egy éhes tehén szölt most önökhöz, hölgyeim és uraim, hogy felhívja mindnyájuk figyelmét a farmerek rendkívül súlyos helyzetére.” Ezek után néhány konkrét javaslat következik a válság enyhítésére. A tehénnek rendkívüli sikere volt az amerikai rádióelőzetők körében, legutóbb már az „arcképe” is megjelent az újságokban.

— Fülvédők, érmelegítők, telikeztyűk feltűnően olcsó áron Kulesár Imre és Flai egyenruházati cikkektárban.

— A RÖSER-PAPA ESETE A FRISCHERREL, OFERREL, MEG A GOLDMANN MÓNIVAL. Ime, egy csokor a Röser-pör tegnapi tárgyalásáról. Röser papa, a több száz éreit, ségi bizonyítvány hamisítója ott ül a vádlottak padján. Ha nem volna Röser a Röser, ma riportok százai ostromoznák a nemzeti közoktatást... A liberális lapok már erkölcsi smonczákat tájékoztának, mint mindannyiszor, ha egy-egy falusi néptanító megpöfozza a gyerekeket. Röser azonban Röser s így dukál neki az enyhítő körülmény... Röser ugyanis „vájszivű svindler”... ezt írja róla egy szabadkőműves szaklap. Olyan puha a szíve, hogy hat elemi végzettségeknek két és fél évi munkálás után az érettségit is kiadta. Ilyen vaj van a Röser ur fején, azaz hogy nem is a fején, hanem a szívében. És ezenkívül a Röser-papa még viccel is olykor. Tegnapi például így szólt az előzőkhöz: „Ugyan kérem, a Frischert, az Oher Stétt s a Goldmann Mónit kár lenne kihallgatni. Ők régi jó cimboráim. Nem vallanak nekem ellenem!”... Amikor ez a kis vallomás nekilődül a fülünknek, leiki szemünk előtt egy csodaszép, hájos és gemütlích társaság jelenik meg a maga szintiszta valójában. A Röser-féle Kereskedelmi Iskola Volt Nővendégeinek Bajtársi Egyesülete. Röser-díáközvétség. Mindenesetre kár volna felosztalni, ilyen homogen társaság nem akad egyhamar Európában.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Eljegyzések: Bársony István cipészegéd—Kovács Julia, Gyöngyösi Ferenc vil. vált. hivatalnok—Pataki Anna, Szolnoki Sándor fm.—Krankovics Mária, Tóth Kálmán keresk. segéd—Tóth Erzsébet, Dudás István fm.—János Zsuzsanna, Bihar Ferenc fm.—Vilmányi Katalin, Gali József közművesegéd—Nagy Margt, Ormós István hentesegéd—Mészáros Erzsébet.

Születések: Smilayák Mihály fm., fia Mihály, Keresztessy Mihály rendőrfelügyelőhelyettes, fia Kornél, Váradi János ny. honv. törzsőrmester, leány Mária, Takaró Bálint gazdalkodó, fia István, Tóth Imre lakatos, leány Margit, Kiss Mihály gazdalk., leány Róza.

Halálozások: Róza Mihály ref. 85 éves, Kishegyesi-ut 40. Hajdu István ref. 27 éves, Peregudó 58. Grósz Blanka izr. 21 éves, Ujfehértó.

— Halászati fakultás egy amerikai egyetemen. Newyorkból írják: A californiai Stamford egyetemen felállították a halászati fakultást. Doktorátust is lehet szerezni halászból.

— Dr. Hahn Aladárné zongorakoncertjét február 6-án tartja. Jegyek előjegyezhetők: Hegedűs és Sándor Rt. cégnél.

FUTURISTA VICC

Egy savtultengéses futurista cimogy az orvoshoz:

— Kérem... hukk... doktor ukk... erős hukk... csuklásom van...

— És mióta csuklik, uram?

— Már idestova egy éve...

— És mért nem jött előbb?

— Mert eddig... hukk... azt hittem... hukk... hogy emlegetnek

Marschalkó Lajos szenzációs regénye, az „ARANYKOPORSÓ” meg kapható könyvkereskedésekben, kiadóhivatalban, szerkesztőségben. Vegye meg! Ára csak 1.60

— NEM LEHET MEGÉLNI SZÁZ EZER FONTBOL. Londonból jelentik: Adóügyi szakértők kiszámították, hogy Angliában lehetetlenség évi 100.000 fontból megélni. Ennek a jóvedelemnek évi adója 61.522 font és miután a tőkét még örökösödési adó ellen is szokás hitosítani, ami a tőke 50 százalékát emésztene le, ez évi 46.000 font utabb terhet jelent. A 100.000 fontból tehát adókra és biztosításra évi 107.522 fontot kellene fizetni.

— A Mester-utcai egyházzésé január 21-én délután 6 órai kezdettel az egyház tanácstermében tartotta meg rendes heti bibliaóráját. A gyülekezet éneke után bibliát olvasott és előimát mondott Szabó Pál s.-lelkész, közének után bibliát magyarázott Kolozsvári Kiss László vezető-lelkész, utána Borsos Gizike és Farkas Irénke leánykőri tagok szavalata, továbbá Szalacsy József th. felolvasása tettek változatossá a bibliaóra műsorát, amely Kolozsvári Kiss László vezető-lelkész utóimája után a gyülekezet énekével ért véget. A jövő heti bibliaórára is mindenkit szeretettel hív és vár az egyházzésé vezetősége.

Kertészeti előadások

A kertészeti előadások sorozatát január 20-án kezdte meg a Debreceni és Hajduvármegyei Kertészeti Egylet Debrecenben a városházán; délután 4 órákor előadást tartottak: Czapáry Bertalan, az egylet ügyvezető-igazgatója a szőlődugyványokról, továbbá a koszorúmegváltásról; bejelentette a virágoskert versenypályázatának nyertesit és az egylet most megjelent „Kertgazdaság” című havi folyóiratát mutatta be, ami a nagyszámban jelen volt hallgatóság körében nagy tetszést keltett s tömegesen adták fel előfizetési megrendeléseiket. Előadást tartott még Papp Gyula ny. m.év. fő-kertész „A házi kiskertek rendezése” címmel. Mindkét előadást nagy figyelemmel hallgatta meg az egybegyűlt illusztris közönség. Az előadások idejére vonatkozólag a hallgatóság úgy határozott, hogy azok minden alkalommal szerdai napon és délután négy órákor kezdődjenek.

A budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: Az államrendéség zenekarának hangversenye. Vezényel Széflőssy Ferenc. 4: A kenyérkereső háziaszony. Bánáti-Braun Mária előadása. 5: A Budapesti Koncert Szalon zenekar hangversenye. 6.15: Gyors irótanfolyam. 6.45: Rácz Béla és cigányzenekarának zenéje. 7.45: A leggyakoribb nevelési hibák és azok javítása. Mosdóssy Imre előadása. 8.15: Mocsányi László és Lakos Tibor hangversenye. A Fehér ló, Maya, Hw-wai rózsája, Ófelsége trakkja, Kék bálvány, Hyppolit slágerjei és sok más móka és dal. 9: A rádió külügyi ügyedőrája. 9.15: Az Operabáz tagjából alakult zenekar hangversenye. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Szünetben, körülbelül 10: Időjelzés, időjárásjelentés. A hangverseny után körülbelül 10.45: Hírek, Majd. Zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának zenéje a Bodó kávéház-ból.